

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Téma práce: Komparace života seniorů žijících v instituci a v domácím prostředí

Autor: Pavla Chomátová

Oponent: Mgr. Barbora Racková

Hodnocení práce: **1 2 3 4 0** **hodnocení 1 = nejlepší, 4 = nejhorší, 0 = neposuzováno**

1. Formulace cílů	<input type="text" value="1"/>
2. Relevance cílů vzhledem ke studovanému oboru	<input type="text" value="1"/>
3. Postup řešení	<input type="text" value="2"/>
4. Vhodnost použitých metod	<input type="text" value="3"/>
5. Interpretace výsledků	<input type="text" value="3"/>
6. Splnění cílů	<input type="text" value="2"/>
7. Originalita	<input type="text" value="0"/>
8. Orientace autora ve zpracovávané problematice	<input type="text" value="1"/>
9. Práce s literárními zdroji (průběžné citace, norma)	<input type="text" value="2"/>
10. Využití dalších informačních zdrojů	<input type="text" value="1"/>
11. Úroveň jazykového zpracování	<input type="text" value="1"/>
12. Úroveň odborného vyjadřování (terminologie)	<input type="text" value="1"/>
13. Srozumitelnost a logická stavba textu	<input type="text" value="1"/>
14. Formální úroveň, celkový dojem	<input type="text" value="1"/>

Celkové hodnocení: výborně velmi dobře dobře Neprospěl
(zakřížkujte příslušný klasifikační stupeň)

Další připomínky a vyjádření (možnost pokračovat i na druhé stránce):

Zvolené téma je velmi aktuální vzhledem ke studovanému oboru. Písemný projev je kultivovaný, bez gramatických chyb, občasné překlepy. Užitý počet zdrojů je dostačující. Zdroje jsou výhradně české. Nezdá se mi příliš vhodné, že na str. 9 je výčet několika přímých citací bez jakéhokoliv komentáře autorky. Některé části práce vypadají jako tzv. výpiskování, např. str. 14,15, 16 jsou výhradně výpisky z publikace prof. Vágnerové.

Mezi užitými zdroji, i vzhledem k cíli práce, postrádám například publikaci dr. Ondrušové zabývající se smyslem života ve vztahu k seniorskému věku, který se mi zdá mimo jiné jako velmi určující pro hodnocení kvality života. Zpracování této oblasti v práci postrádám všeobecně, je zmíněna v kapitole 3. Kvalita života u zmínky na logoterapii V. E. Frankla, avšak více se tomuto tématu autorka nevěnuje. V tomto duchu vidím i hodnocení potřeb v seniorském věku, kdy autorka vychází z Maslowovy pyramidy potřeb, což má jistě své opodstatnění, avšak na naplňování potřeb se dá dívat i z jiného úhlu pohledu, například právě ve vztahu k naplňování smyslu. Tento úhel pohledu autorky, se mi zdá, že provází celou

práci, dokládám ho například větou ze str. 20 „Vyrovnat se s nutností změny smyslu života je důležitým a také náročným úkolem raného stáří.“ Je zde totiž otázkou, zda je toto nutnost a o jakém smyslu života se bavíme – zda se jedná o smysl kategorický nebo hypotetický, tedy jestli se jedná o smysl, který si v životě stanovujeme, nebo zda se jedná o smysl, který v životě máme nalézat. V tom druhém případě se mi totiž nejeví jako vůbec nutné vyrovnávat se ve stáří se změnou smyslu života, naopak...

Mám jisté výhrady ke generalizování výpovědí, např.: „Záleží na jedinci, jak vývojový úkol zvládne.“ „Senior je v tomto věku již smířený se svým životem.“ atp. Zdají se mi zavádějící - může to tak být, ale také vůbec nemusí.

Oceňuji vynaložené úsilí do dotazníkového šetření. Autorka sama v popisu, jak postupovala sděluje, že otázky byly stanoveny podle oblastí, které ona vnímá tak, že ovlivňují kvalitu života seniora. Mám dojem, že to, jak to vnímá autorka je zjevné z celého textu, což samo o sobě není špatně, jen bych ráda doporučila, aby z textu vyznívaly různé možnosti, jak se dá na problematiku dívat, úhel pohledu studentky by mi pak přišel jako více obohacující, než když jsou některé diskutabilní názory předkládány jako fakta.

Co se týká dotazníkového šetření: do budoucna bych doporučila vycházet z konceptualizace pojmů, kterou studentka učinila, avšak v dotazníkovém šetření ne zcela z tohoto vycházela. Například v kapitole Kvalita života autorka hezky popisuje, z jakých různých úhlů pohledu se dá na tuto problematiku dívat. V podkapitole 3.3.1 Rozdělení kvality života za účelem měření shrnuje oblasti, které ovlivňují kvalitu života podle WHO. Mimo to WHO určuje, že tyto oblasti nejsou závislé na věku, pohlaví, etniku atd., přičemž zrovna otázky tohoto druhu zabírají velké místo v dotazníkovém šetření. Přišlo by mi tedy vhodnější vycházet z tohoto konceptu a otázky do výzkumného šetření stanovovat dle výše zmíněného (oblasti: fyzické zdraví a úroveň samostatnosti: energie, únava..., Psychické zdraví a duchovní stránka: sebepojetí, negativní a pozitivní sebehodnocení, paměť.... Soc. vztahy: osobní vztahy, sociální opora, sexuální aktivita... Prostředí: finanční zdroje, bezpečí...), tedy ne pouze podle toho, které oblasti se studentce zdají jako významné. Dále pak měřit tyto oblasti ve smyslu, jak je sami senioři subjektivně hodnotí ve vztahu k jejich kvalitě života.

I když přijmu formu dotazníkového šetření, nejsem přesvědčena o tom, že některé výstupy, které studentka vyvozuje, z něj skutečně vyplývají, na jiných místech zase postrádám, co vlastně z dotazníkového šetření vyplynulo, chybí mi zde diskuze a propracovanější závěr.

Kladně však hodnotím, že se studentka zmiňuje o limitech šetření, že si je vědoma, že výsledky tohoto šetření se nedají zevšeobecňovat, že studentka reflektuje, co mohlo ovlivnit odpovědi v dotazníku.

Vzhledem k tomu, že dotazníkové šetření není nutnou součástí bakalářské práce, hodnotím tuto snahu kladně a i přes výše zmíněné nedostatky, ji vnímám jako obohacující.

Zvláště tedy teoretická část splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Studentka prokázala, že umí pracovat s odborným textem. Ve vynaloženém úsilí jde vidět zájem autorky o danou problematiku, to hodnotím velmi pozitivně. Celkově práci hodnotím velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

1. Popište prosím smysl života v dospělosti a smysl života ve stáří. Co a jak se má podle Vás změnit? Co je třeba aby senior přehodnotil, přeformuloval.
2. Vnímáte toto přehodnocení jako nezbytně nutné? Pokud ano, proč?